

Mag ik even binnen kijken?

Peter Farla fotografeert met liefde grote Nijmeegse projecten.

Van de eerste spade tot grote hoogte

Het begon ruim vijftig jaar geleden met een klein 'Agfa-Clackje' dat hij van zijn ouders kreeg. Met deze camera werd de liefde voor fotografie geboren en die is nooit meer verdwenen. Peter Farla volgde tal van grote Nijmeegse projecten door zijn lens, zoals de bouw van Nimbus (de grote woontoren bij het station).

Als fotograaf moet je ergens precies op het juiste moment zijn en op het juiste moment afdrucken. Dat weet Peter Farla (70) als geen ander. Als kleine jongen was hij altijd dol op de kermis. Al die vrachtwagens met materiaal die binnen no time werden opgebouwd tot een mooie, kleurrijke attractie. 'Mijn ouwelui dachten dat ze mij wel blij konden maken met een eigen camera zodat ik foto's kon maken van de kermis. Dat hadden ze goed ingeschat', vertelt Peter. Met zijn moeder ging hij op de fiets alle kermissen in de regio af. 'En dan was het goed kijken,

nog eens kijken en op het juiste moment de foto maken. Er waren natuurlijk geen digitale camera's, dus je klikte niet zomaar wat raak. Het was een kick om het juiste moment te pakken.'

'Een stukje geschiedenis in beeld'

Zijn fotoestel bleef buiten het kermis seizoen niet in de kast liggen. 'Ik heb altijd een camera bij me, je weet nooit wat je tegenkomt. Het liefst fotografeer ik iets dat in ontwikkeling is en steeds verandert.' Als rasechte Nijmegenaar legt hij zijn liefde voor de stad graag vast in mooie beelden. Hij volgde verschillende grote projecten, zoals de bouw van de nieuwe stadsbrug en de herontwikkeling van Plein '44. Peter werkte bij de Honig Fabriek en ook daar mocht hij naar hartenlust binnen en buiten fotograferen.

Hoogtepunt

Peter huurde een woning bij Talis en raakte betrokken bij het ontstaan van wat nu huurdersvereniging Accio is.

'Zo hoorde ik over de plannen van de bouw van Nimbus. Ik heb Talis aangeboden om het hele bouwproject te volgen. Vanaf de dag dat de eerste spade de grond inging tot de oplevering in 2016 ben ik erbij geweest. Ik ging meerdere keren per week op de fiets naar de bouwplek, ik voelde me er zo'n beetje kind aan huis.'

Het letterlijke en figuurlijke hoogtepunt was voor hem toen hij op de bovenste steiger, helemaal boven op de woontoren van 24 verdiepingen, foto's kon maken. 'Dan leg je echt iets unieks vast op een plek waar bijna niemand komt.'

Sinds twee jaar wonen Peter en zijn vrouw niet meer in Nijmegen, maar in Groesbeek. 'Dat is even wennen, ik blijf Nijmegenaar in hart en nieren. Daarom kom ik er nog steeds en blijf ik foto's maken. Er zijn nog zo veel projecten die ik vast wil leggen.' In de loop van een halve eeuw heeft Peter een heel beeldarchief aangelegd van een veranderend Nijmegen. 'Je brengt een stukje van de geschiedenis in beeld als fotograaf. Ik zou er eens iets mee moeten doen, misschien dat ik ooit nog eens boek maak.' Hij lacht: 'Al heb ik daar voorlopig de tijd niet voor.'

Heeft u ook een bijzonder verhaal, een mooie verzameling of een speciale passie? Laat het ons weten via welkom@talis.nl of via (024) 352 3911 onder vermelding van 'Mag ik even binnen kijken?'

Talis thuis

IN DIT NUMMER —

Ontmoeting
Tijd voor een bakkie met de straat / p. 4

/

Duurzaam wonen
Energie besparen maar ook opwekken / p. 6

/

Renovatie en nieuwbouw
Kolpingbuurt / p. 10

Het informatieblad voor klanten
Nr. 02 / november 2017

'Ontmoeting aan tafel' p. 3

Voorwoord

Stel dat onze twee jongens van nu zes en acht jaar over twintig jaar tegen mij zeggen: 'Pap, wat wist jij eigenlijk over de klimaatverandering en heb je daar toen wat aan gedaan?' Ik ben er trots op dat ik kan antwoorden dat we bij Talis heel bewust nadenken over een duurzame toekomst, dat we in beweging zijn en stappen durven zetten die bijdragen aan een beter klimaat.

We weten uit alle rapporten dat het klimaat verandert en daarom is in Parijs een belangrijke overeenkomst getekend om hier wereldwijd wat aan te doen. Maar het is ingewikkeld om daar naar te handelen. Hoe onderneem je de juiste acties en maak je goede keuzes? Je kunt bijvoorbeeld nu in zonnepanelen investeren, maar ook nog even wachten tot ze goedkoper zijn of meer energie opleveren.

Wij willen voortborduren op duurzame pilots, zoals het aanleggen van energie-daken. We zijn actief op zoek naar slimme, goede en eenvoudige oplossingen. Samen met anderen. Ik ben blij dat we bij Talis die keuzes durven maken.

Sietse Jager is projectmanager duurzaamheid bij Talis.

Lees meer over het duurzaamheidsbeleid van Talis op pagina 6-7.

Talis Thuis is een uitgave van Talis en verschijnt twee keer per jaar. Jaargang 17. De tekst in Talis Thuis is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Aan de inhoud ervan kunnen geen rechten worden ontleend.

Samenstelling: Talis
Redactie: Cindy Cloin
Fotografie: Bert Beelen, Ko Hage,
Thea van den Heuvel, William Moore,
Annet Schiphauwer, Gerard
Verschooten
Vormgeving: LaVerbe, Nijmegen
Druk: DPN Rikken, Nijmegen

Inhoud

In actie / p. 3

Ontmoeting aan tafel

In het kort / p. 4 – 5

Kleine maar fijne huizen in Grote Boel

Tijd voor een bakje met de straat

Handig servicefonds

Een veilige wijk door de BuurtWhatsApp

Hof van de Elst feestelijk geopend

Acceptgiro verdwijnt

Duurzaam wonen / p. 6 – 7

'Niet alleen energie besparen, ook

opwekken'

In het kort / p. 8 – 9

Metamorfose PÉGÉ heel eind op weg

Graffitikunst siert muur in Meijhorst

Bevroren leidingen

November snoeitijd

Wees zuinig op uw leefomgeving

Speciale ontmoetingen en kunst in

de Kolping

Renovatie en nieuwbouw / p. 10 – 11

Kolpingbuurt compleet vernieuwd

Mag ik even binnen kijken? / p. 12

Van de eerste spade tot

grote hoogte

In actie

In actie Ontmoeting aan tafel

Een tafel maken is een bijzondere manier om samen bezig te zijn en elkaar te ontmoeten. En je hebt er ook nog wat aan! In juli gingen vluchtelingen uit Syrië die in Lent wonen met hun burens aan het werk.

'Julie mogen zelf bekijken wat er mooi uitziet', geeft Gerrit Snijders als aanwijzing. Het is een zonnige dag, perfect om buiten aan het werk te zijn. Gerrit van bijzonderetafel.nl maakt het liefst tafels samen met mensen. 'Als je gezamenlijk aan het werk gaat, zorgt dat voor verbinding op een leuke en luchtige manier.'

Talis vond het een leuk idee om de nieuwe bewoners in de wijk, waaronder een aantal statushouders die met z'n vieren in één huis wonen, met elkaar in contact te brengen.

Even spannend

In het begin is het even spannend, maar al gauw is de sfeer ongedwongen en gezellig. De deelnemers werken met houten latjes die een week eerder zijn opgehaald bij buurtbewoners.

Gerrit Snijders (rechts) geeft de buurtbewoners in Lent aanwijzingen voor het maken van de tafel.

Sommige mensen komen op de dag zelf alleen even kijken, anderen werken hard mee aan de tafel. Eyad Alsaïd, een van de Syrische statushouders, vertelt: 'Ik woon sinds een jaar hier in Lent, samen met een paar andere jongens. Het bevalt ons heel goed, maar we kennen nog niet zo veel mensen uit de buurt. De tafel maken was erg leuk, we hadden hapjes en we hebben veel nieuwe mensen ontmoet.' Na de workshop werkte Gerrit de tafel verder af in de werkplaats. Het eindresultaat kregen de statushouders een paar weken later. 'De tafel is prachtig, maar wel wat groot', zegt Eyad. 'We zijn er heel erg blij mee.'

Oproep

Komt u ook graag in actie? Laat het ons weten via welkom@talis.nl of via (024) 352 39 11, onder vermelding van 'In actie'.

'Zo'n huis willen meer mensen', zegt Marleen Teunissen.

Nieuwbouw Kleine maar fijne huizen in Grote Boel

'Dit is precies wat ik wilde, maar wat ik eerst nergens kon vinden', vertelt Marleen Teunissen enthousiast. Zij is een van de nieuwe bewoners van Grote Boel. In september namen de huurders van vijftien nieuwe woningen hun sleutel in ontvangst. Talis heeft er bewust voor gekozen om een aantal kleinere woningen te bouwen, die dus ook een lagere huur hebben. De woningen zijn zo extra aantrekkelijk voor alleenstaanden of stellen die graag in een huis met tuintje wonen. 'Je hebt toch meer ruimte dan in een appartement en wat vooral erg fijn is: je doet de deur open en je staat buiten. Ik vind het ideaal en ook de andere bewoners hier voelden zich meteen thuis. Ik hoop dat er in de toekomst vaker van dit soort woningen worden gebouwd, want ik hoor van genoeg mensen in mijn omgeving dat ze ook wel zoiets zouden willen!'

Enige corporatie

Talis bouwde in deze derde fase van Grote Boel negen woningen met een oppervlakte van 75 vierkante meter met twee slaapkamers en een huurprijs van 592 euro. Daarnaast zijn er zes woningen van 105 vierkante meter met drie slaapkamers voor 325 euro. Belegger Stienstra bouwde en verhuurt zestien sociale huurwoningen in dit project. Grote Boel is een nieuwe wijk ten oosten van de Griftdijk in Oosterhout. Er komen in totaal zo'n 800 woningen. Talis is de enige corporatie die bouwt in Grote Boel en zorgt ervoor dat ongeveer 20 procent van het woningaanbod in de wijk uit sociale huurwoningen bestaat. De bouw van fase 4 (42 woningen) is gestart. Kijk voor meer informatie op www.talis.nl of bezoek onze stand op de Woonbeurs Waalsprong op 25 november.

Even bijkletsen bij de Straatkoffie.

Ontmoeting Tijd voor een bakkie met de straat

Af en toe een kop koffie drinken met mensen die bij je in de straat wonen. Dat is het eenvoudige idee achter Straatkoffie, afkomstig van Pieter Poels van het Huis van Compassie. Het Huis van Compassie organiseert allerlei activiteiten die ontmoeting tussen mensen bevorderen, om zo meer begrip en respect te krijgen voor elkaar. Ook welzijnsinstelling Tandem en Talis ondersteunen Straatkoffie.

Dit najaar was er een Straatkoffie bij het wooncomplex aan het Knollenpad. 'Ze hoeven na de koffie de deur niet bij elkaar plat te lopen, maar wie weet ontstaan er leuke contacten', vertelt Bernard Brands, wijkbeheerder bij Talis. In het voorjaar organiseert Bernard een Straatkoffie bij het wooncomplex aan de Slotemaker de Bruineweg. 'Maar bewoners mogen het ook zelf oppakken natuurlijk.'

Handig servicefonds

Is er bij u in huis ook weleens iets kapot dat u niet zelf kunt repareren? Bijvoorbeeld omdat u niet zo handig bent, omdat u het erg druk heeft of omdat u kampt met gezondheidsklachten? Veel huurders van Talis zijn lid van het Servicefonds. Als u lid bent, kunt u allerlei onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uit laten voeren die normaal gesproken voor de rekening van de huurder zijn, zoals het laten ontstoppen van de afvoer of het repareren van de kraan. U betaalt hiervoor eenmalige aanmeldkosten van 35 euro en daarna 4,96 euro per maand. Als u verhuist naar een andere woning van Talis, moet u zich opnieuw aanmelden voor het Servicefonds. Binnen een maand kan dat kosteloos. U vindt de aanmeldkaart onder het kopje *Onderhoud* op www.talis.nl via *Ik ben huurder*.

Bewoners kunnen opvallende zaken snel delen via een app.

Buren Een veilige wijk door de BuurtWhatsApp

Het is een moderne manier van een oogje in het zeil houden: de BuurtWhatsApp. Bewoners in dezelfde straat of buurt maken samen een WhatsApp-groep aan via hun mobiele telefoon. Als er iets gebeurt dat vreemd of opvallend is, kunnen de bewoners dat makkelijk delen. De bewoners houden zo elkaar én de wijk in de gaten en dat zorgt voor een veiliger gevoel. Welzijnsorganisatie Meervoormekaar stimuleert de BuurtWhatsApps in Wijchen en geeft tips hoe je zo'n initiatief kunt starten.

Ogen en oren

De BuurtWhatsApp is een bewonersinitiatief. Er zijn ook apps om met de buurt te gebruiken, zoals Nextdoor. Als iemand bijvoorbeeld ziet dat er een auto wordt opengebroken, moet natuurlijk altijd eerst de politie worden gebeld. Vervolgens kan zo'n voorval of verdachte situatie ook via WhatsApp worden gedeeld. Het doel van de BuurtWhatsApp is zorgen voor meer ogen en oren op straat. Volgens WhatsAppBuurtpreventie (wabp.nl) werpt dat zo zijn vruchten af. Zo zijn er criminelen aangehouden na meldingen via de app en is in sommige wijken het aantal woninginbraken gedaald. Talis is voorstander van de BuurtWhatsApp. 'Wij stimuleren onze bewoners om zich aan te melden', zegt Ferdau Dozeman, wijkadviseur bij Talis. 'Het is goed als verdachte situaties snel worden gemeld, zodat de politie er iets mee kan doen. Zo worden buurten leefbaarder en veiliger doordat bewoners zelf hun steentje bijdragen.'

Wilt u misschien ook een BuurtWhatsApp opzetten? Kijk dan eens op www.wijwijchen.nl/groep/wijchen-waakt, of voor Nijmegen op www.wabp.nl

Willeke Alberti zong tijdens de officiële opening.

Hof van de Elst Feestelijk geopend

Eind oktober werd de Hof van de Elst feestelijk geopend. Na jaren van ontwikkelen en bouwen is alle nieuwbouw gereed en het groene park is aangelegd. Willeke Alberti gaf een optreden op het nieuwe buitenpodium en er was van alles te doen voor de bewoners.

In deze wijk van de toekomst komen een eigentijdse manier van wonen en zorg samen. In het parkachtige gebied liggen verschillende woongebouwen met diverse zorg- en welzijnsvoorzieningen en plekken voor ontmoeting. Er staan onder meer fruitbomen, picknicktafels en er is een beweegtuin. Met de opening is ook een nieuwe naam aan het gebied gegeven: Hof van de Elst. De naam is vernoemd naar het riviertje de Elst dat hier vroeger liep.

ZZG, Talis en gemeente Wijchen werkten ruim vijftien jaar om dit unieke plan hier te realiseren.

Acceptgiro verdwijnt

De papieren acceptgiro verdwijnt als betaalmiddel in Nederland. Daarom kunt u bij Talis binnenkort de huur nog op twee manieren betalen: via een automatische incasso of via een eigen overschrijving. Meer weten? Kijk op www.talis.nl of neemt contact via telefoonnummer (024) 352 39 11 of welkom@talis.nl.

De hoge flat aan de Aubadestraat ligt vol met zonnepanelen.

Duurzaam wonen 'Niet alleen energie besparen, ook opwekken'

Duurzaamheid, klimaatverandering, energietransitie. Het zijn termen die je vandaag de dag overal hoort en leest. En dat is niet voor niets. Ook Talis zet meer dan ooit in op een groene toekomst. 'We willen nog meer energie besparen, maar ook opwekken.'

Al jaren besteedt Talis bij het groot onderhoud en nieuwbouw veel aandacht aan duurzaamheid. 'Eerder investeerden we vooral in energiebesparende maatregelen en isolatie omdat het de bewoners geld scheelt: ze krijgen een lagere energierekening', vertelt Sietse Jager, projectmanager duurzaamheid bij Talis. 'Maar we willen een paar stappen extra zetten, omdat we een verantwoordelijkheid hebben richting de toekomst. We willen een echt duurzame corporatie zijn. Dat betekent dat we bijvoorbeeld ook vaker energie gaan opwekken.'

Zonne-energie

Via nieuwbouw zijn er de afgelopen jaren zo'n 600 nieuwe energiezuinige woningen bijgekomen en via na-isolatie (3.000 woningen) en groot onderhoud (1.800 woningen) zijn de bestaande woningen van Talis energiezuiniger gemaakt. Sietse: 'De doelstelling is gemiddeld label B voor al onze woningen. Dat gaan we makkelijk halen, zoals het er nu uitziet eerder dan 2020.'

'Geweldig dat meer dan 400 huishoudens zich hebben aangemeld'

Het uiteindelijke doel voor de hele corporatiesector is om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Dat wordt nog een hele uitdaging, maar Talis werkt er flink aan. De grootste winst om duurzamer te worden kunnen we behalen bij bestaande woningen, nieuwbouw is vaak al een heel stuk energiezuiniger. Investeren in

Mevrouw en meneer Jansen (links) zijn blij met hun energiedak, overhandigd door Sietse Jager van Talis (rechts)

duurzaamheid wordt gestimuleerd door de overheid en daarom zijn er nogal wat subsidies beschikbaar. Talis heeft hier in de afgelopen jaren volop gebruik van gemaakt, in totaal ontvingen we bijna 10 miljoen euro aan subsidies. Zo kwam er bijvoorbeeld subsidie voor het plaatsen van zonnepanelen in Hatert en Neerbosch Oost. Deze liggen boven op de hoge flats zodat ze maximaal zonlicht op kunnen vangen. De komende twee jaar komen er nog minimaal 8.000 zonnepanelen op ongeveer 1.600 woningen bij.

Sietse vindt het geweldig dat meer dan 400 huishoudens zich hebben aangemeld bij Talis voor een proef met energiedaken. Het gaat om huurders van eengezinswoningen die zonnepanelen, een zonneboiler en luchtwarmtepomp willen om zo zelf energie op te wekken. Ook meneer en mevrouw Jansen uit Wijchen besloten om mee te doen en hun woning was geschikt. 'Bij de aanleg is ontzettend netjes gewerkt en alles is weer opgeruimd. Nu zijn we natuurlijk vooral benieuwd hoeveel energie we echt gaan besparen.' Sietse: 'De uitvoering is volop aan de gang. Als het goed gaat, kunnen we misschien nog meer huurders energiedaken aanbieden.'

Stro en leem

Tegelijkertijd blijft Talis op zoek naar andere, vernieuwende ideeën om energie op te wekken of nog verder te besparen. Wat dat betreft deed Talis al ervaring op bij de woongemeenschappen Eikpunt en Iewan in Lent, die enorm duurzaam zijn. Zo werd er gebouwd met strobalen en leem, zijn de woningen maximaal geïsoleerd en wordt de energie zo veel mogelijk via zonnepanelen en een warmtepomp opgewekt. De woningen zijn niet aangesloten op het gasnet. Bouwkundig waren de projecten een flinke uitdaging voor Talis. Sietse: 'En die opgedane ervaring kunnen we weer gebruiken voor het bouwen in de toekomst.'

Talis werkt bij het groot onderhoud hard aan het verbeteren van de energiezuinigheid van de woningen. Hieronder een overzicht van de projecten en de sprongen die zijn gemaakt in energielabel. Het gaat hierbij om gemiddelden.

Lopende en gerealiseerde projecten

	Project	Aantal woningen	Energielabel
2014	Zwanenveld	453	E > C
	Weezenhof	270	E > B
	Klaroenstraat	120	D > A
2015	Rentmeesterhof	246	E > A
	Meijhorst	270	E > B
2016	Hatert	240	B > A
	Balladestraat	54	F > A
	Aubadestraat	70	F > A
	Maas Waal Staete	77	B > A
2017	Nocturnestraat	77	F > A
	Kruisbergseweg	62	C > A++
	Zuiderhoek	84	E > B
	PéGé-woningen	419	C > A
	Jadestraat	167	G > A
	Knollenpad	100	E > A
	Kanunnik Mijllinckstraat	39	E > A

Geplande projecten (onder andere)

	Project	Aantal woningen	Energielabel
	Hatert	325	B > A
	Hofjesbuurt	279	E > A+
	Jerusalem	220	F > BA
	Kolpingbuurt (renovatie)	127	C > A

Talis-bestuurder Ronald Leushuis met de heer Guelen.

Wijchen Metamorfose PÉGÉ heel eind op weg

Het is een project van een enorme omvang: ruim vierhonderd PÉGÉ-woningen in Wijchen worden volledig opgeknapt. In Heilige Stoel zijn de werkzaamheden inmiddels klaar, in Kraaijenberg is het bijna zover. Zowel binnen als buiten is er heel veel gebeurd, met onvermijdelijk de nodige overlast. 'Het was heel heftig, het stof lag soms duimdik in huis', vertelt bewoonster Arendina Hoeksma. De bewoners bleven in hun huis wonen, terwijl ondertussen het dak werd vernieuwd, de gevel energiezuiniger werd gemaakt, leidingen werden vervangen en mechanische ventilatie werd geïnstalleerd. Ook kregen veel woningen een nieuwe badkamer, keuken en toilet. Arendina: 'Al was het even improviseren, het resultaat is magnifiek. We zijn er heel dankbaar voor dat er zo veel is geïnvesteerd in onze huurwoningen.'

De trein rijdt door

Op 16 oktober was het startsein voor het laatste deel, de woningen in Homberg. In het voorjaar van 2018 is het groot onderhoud klaar. 'De trein rijdt en we gaan in hoog tempo door', vertelt projectleider Vera de Wildt. In de tussentijd heeft Talis regelmatig overleg met de bewoners over het verloop. 'Zeker in het begin zijn we tegen wat zaken aangelopen die soms erg vervelend waren voor de bewoners. We zijn hierover continu met de aannemer in gesprek geweest. Dit heeft voor verandering en verbeteringen gezorgd en nu zijn er veel minder klachten.'

De PÉGÉ-woningen zijn écht Wijchens, ontworpen door aannemer Guelen en in heel Nederland gebouwd. Het zijn prefab-woningen die begin jaren zeventig zijn neergezet. Ze waren echt aan onderhoud toe. De woningen hebben na de opknappbeurt een energielabel A.

Kunstenaar Rob Arts aan de slag met kinderen uit de buurt.

50 jaar Dukenburg Graffitikunst siert muur in Meijhorst

Op een ietwat grijze, gure dag werd een opvallende muur in Meijhorst opgekleurd met een mooi kunstwerk. De muurschildering is ontworpen met bewoners uit de wijk. Een groepje kinderen hielp kunstenaar Rob Arts met de realisatie. Verschillende bewoners uit de buurt kwamen een kijkje nemen hoe het kunstwerk met als thema 'Spelen' tot stand kwam. De gemeente Nijmegen schonk het kunstwerk ter ere van '50 jaar Dukenburg'. De muur op de flat in Meijhorst van Talis is natuurlijk een hele mooie in het oog springende locatie. Talis wilde hier dan ook graag aan meewerken, zodat de bewoners kunnen genieten van de kleurrijke kunst.

Bevroren leidingen

Heeft u een buitenkraantje bij uw huis? Dan moet u er op tijd aan denken om dit af te tappen voordat het gaat vriezen. Mocht er schade ontstaan omdat u het kraantje niet heeft afgetapt, wordt dit helaas niet door Talis vergoed. Mocht de aftapkraan niet goed werken, kunt u hiervoor altijd een afspraak maken met onze monteur.

November snoeitijd

November is een ideale tijd om bomen en struiken eens flink terug te snoeien. Er is minder afval, omdat de bladeren er al afgevallen zijn. U kunt de vorm van de plant dan goed zien. Gesnoeide struiken lopen in het voorjaar weer prachtig uit en hangen niet meer over de toegangspaden.

Laat geen afval en huisvuil rondslingeren.

Ongedierte Wees zuinig op uw leefomgeving

In sommige buurten is het een toenemend probleem: de aanwezigheid van ongedierte zoals muizen en ratten. 'Meestal wordt het veroorzaakt door het gedrag van mensen', vertelt wijkbeheerder Ivo Rutten. 'Wij spreken bewoners daar dan ook regelmatig op aan. Wie voedselresten laat rondslingeren of vuilnis te vroeg buiten zet, is bezig om de leefomgeving te vervuilen. Ik snap dat je geen vuilniszak in je huis wilt hebben, maar zet 'm dan in de berging of in een afsluitbare bak op het balkon. Zo voorkom je ook dat anderen overlast hebben van jouw rommel.' Zeker nu de temperaturen dalen, komt het ongedierte van de straat ook de woningen in. Ivo: 'Als er ratten in een flat zitten, is het voor rekening van Talis. Mensen met een woning zijn hier zelf verantwoordelijk voor. Het is sowieso beter om het te voorkomen. We raden bewoners aan elkaar aan te spreken op gedrag.'

Tips

- Laat geen etensresten of afval slingeren in en om uw huis. Gooi het al helemaal niet over het balkon of galerij!
- Zet geen vuilniszakken op het balkon, de tuin of op de galerij, hooguit in een afsluitbare bak.
- Het voeren van vogels en andere dieren trekt muizen, ratten en ander ongedierte aan.
- Spoel zo min mogelijk voedsel(resten) door het toilet of de gootsteen. Ratten leven in het riool en het voedsel dat u zo wegspoelt eten ze graag.
- Zorg voor een opgeruimd huis en opgeruimde tuin. Minder rommel betekent minder schuilplaatsen.
- Berg voedsel in huis goed op in afgesloten potten of bakken.
- Controleer regelmatig plaatsen waar buizen, kabels en leidingen de woning binnenkomen.

Kunst op locatie in een lege woning in de Kolpingbuurt.

Binnenkamers Speciale ontmoetingen en kunst in de Kolping

Binnen kijken bij bewoners in de Kolpingbuurt. Dat kon tijdens het project Binnenkamers dat eind oktober op initiatief van bewoonster Mariët Mensink werd neergezet. Niet alleen stelden bewoners uit de buurt hun woning open, ook zestien Nijmeegse kunstenaars gingen aan de slag. Kunst en de Kolpingbuurt zijn misschien niet de meest voor de hand liggende combinatie. Toch was het voor de bewoners een uitgelezen kans om hun buurt in het zonnetje te zetten. Binnenkort gaat de Kolping op de schop voor sloop, nieuwbouw en renovatie van 242 woningen.

Kunst op locatie

Vier leegstaande woningen werden door Talis ter beschikking gesteld aan kunstenaars om hun kunst in te exposeren. Zij maakten hun werk speciaal op locatie. De lege woningen zijn straks beschikbaar als wisselwoning voor de bewoners die tijdelijk hun huis uit moeten. Ook konden mensen op bezoek bij bewoners van de Kolpingbuurt. Zo kon je mooie verhalen over het leven in de buurt horen, terwijl de bewoners toevallig net een eitje bakten voor de lunch.

In het wijkbeheerderskantoor was een Kolping-fototentoonstelling van bewoner Joop Wijers te bekijken. In buurtcentrum De Inloop presenteerde Talis de toekomstplannen en tussendoor zong volkszangeres Diana Hönig haar liederen. Het idee achter het project was te laten zien hoe leuk de buurt eigenlijk is. Mariët: 'Vroeger werd er wel eens negatief geschreven over de Kolping, nu kunnen bezoekers zien hoe gastvrij en gezellig de bewoners zijn.'

Lees meer over dit project op www.binnenkamers.nl.

Een impressie van een nieuw stukje Kolpingbuurt.

Renovatie en nieuwbouw Kolpingbuurt compleet vernieuwd

De Kolpingbuurt in Nijmegen wordt compleet vernieuwd. De ziel en de uitstraling van de volksbuurt blijven behouden, maar er komt meer ruimte en de straten worden anders ingericht. Dat betekent dat er flink gesloopt en gebouwd gaat worden de komende tijd.

‘Laat het maar beginnen, we willen nu weleens zien hoe het wordt!’ Bewoners kijken uit naar de vernieuwing van de Kolpingbuurt. ‘De sfeer is positief, maar ook een beetje gespannen’, vertelt wijkbeheerder Bert van den Hurk. Het is ook niet niks wat er de komende anderhalf jaar gaat gebeuren. Er wordt al jaren over de aanpak van de volksbuurt gesproken en nu is het moment bijna daar. Talis gaat 127 woningen renoveren, 115 woningen slopen en er komen 99 nieuwe woningen voor terug.

De huidige woningen staan er sinds de jaren vijftig. Ze zijn wat klein, tochtig en vochtig, en voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. De voorbereidingen voor de aanpak van de buurt lopen al jaren, begin 2018 begint de daadwerkelijke nieuwbouw en renovatie. De aannemer die dit allemaal gaat doen, is Hendriks uit Oss.

Rijke geschiedenis

De Kolpingbuurt, tussen de Muntweg en de spoorlijn, heeft een rijke geschiedenis en had in het verleden soms een wat berucht imago. Er was een groot sociaal gevoel, maar ook een naar binnen gerichte cultuur. Veel bewoners hadden te maken met allerlei problemen. De afgelopen vijftien jaar is er flink geïnvesteerd door de gemeente Nijmegen, politie, maatschappelijke instellingen en Talis, om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren. Het verhuurbeleid van Talis, waarbij nieuwe bewoners gescreend werden op inkomen uit werk en het ontbreken van een strafblad, was het meest vergaande instrument.

Wijkbeheerder Bert van den Hurk (tweede van links) samen met bewoners van wie de woningen als eerste gesloopt gaan worden.

Wijkbeheerder Bert loopt al vijftien jaar in de Kolpingbuurt rond. ‘Samen met de bewoners optrekken en hun wijk verbeteren, dat is waar het voor mij om draait. Er gebeurt hier altijd wat en daar hou ik van. Door alle inspanningen is er behoorlijk wat veranderd, er hangt een goede sfeer.’

‘Samen de buurt verbeteren’

‘Ik heb het hier altijd erg naar mijn zin gehad’, vertelt bewoonster Mariët Mensink, die al ruim 35 jaar in de buurt woont. ‘Bewoners hebben een groot sociaal gevoel, ze ontmoeten elkaar op straat. Iedereen laat elkaar in zijn of haar waarde, dat vind ik prettig.’

Voor en door bewoners

Na de sociale aanpak wordt nu volop ingezet op de fysieke aanpak. Het uitgangspunt van Talis is: bouwen voor de bewoners en mét de bewoners. Al vanaf 2014 is er een Klankbordgroep en er zijn regelmatig informatieavonden voor de bewoners. De straten en pleintjes komen er anders uit te zien, ze worden veel groener en er is meer ruimte voor ontmoeting, om te spelen of te bewegen. De Kolpingstraat wordt weer een mooie laan.

De 127 woningen die worden gerenoveerd, blijven even groot maar worden veel comfortabeler en energiezuiniger, onder meer door isolatie en zonnepanelen. Ook krijgen ze een nieuwe badkamer, toilet en keuken. Dit alles zonder huurverhoging voor de huidige bewoners.

Door de nieuwbouw valt er meer te kiezen in wat voor soort woning bewoners willen wonen. Er komen appartementen en een aantal levensloopbestendige huizen die bijvoorbeeld heel geschikt zijn voor mensen die niet meer zo mobiel zijn.

Het straatbeeld zoals iedereen dat nu nog kent.

Tijdens de renovatie, sloopt en nieuwbouw moet iedereen in elk geval tijdelijk zijn of haar huis uit. De bewoners gaan dan naar een leegstaande woning in de buurt, zogenoemde wisselwoningen. Ze mochten zelf kiezen of ze terug wilden komen in de Kolping of naar een andere plek wilden verhuizen. Verreweg de meeste bewoners hebben laten weten dat zij graag in hun buurt willen blijven.

Aanpak Kolpingbuurt

Totaal aantal woningen:	242
Renovatie:	127 woningen (7 verschillende types)
Sloop:	115 woningen
Nieuwbouw:	99 woningen (waarvan 72 eengezinswoningen, 7 levensloopbestendige woningen, 16 appartementen en 4 woon-werkwoningen)
Start:	januari 2018
Klaar:	voorjaar 2019
Totale investeringen:	ruim 27 miljoen euro
Samen met:	gemeente Nijmegen, aannemer Hendriks, Provincie Gelderland (financiële ondersteuning).

Kijk voor meer informatie op www.kolpingbuurtalsnieuw.nl